Jenni Isola 4.9.2023

Talousvaliokunta
Eduskunta
tav@eduskunta.fi

Talousvaliokunta, asiantuntijakuuleminen 5.9.2023

E 180/2022 vp valtioneuvoston tiedonanto eduskunnalle - EU:n strateginen autonomia

Pyydettynä lausuntona EU:n strategisesta autonomiasta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuus tarjoaa omavaraisuutta ja kiertotaloutta tukevia kestäviä ratkaisuja ja uusiutuvan strategisen raaka-aineen vihreään siirtymään ja kasvuun sekä pyrkii vahvistamaan toimialan tunnettuutta EU:n strategisen autonomian tavoitteen saavuttamisessa. EU:n tulee varmistaa, että globaali kauppa pysyy avoimena ja markkinalähtöisenä, ja kohdistaa resurssit innovaatioihin, osaamiseen, ja tutkimuksen kehittämiseen. Metsäteollisuudelle ja Suomelle elintärkeiden EU-sisämarkkinoiden ei saa antaa rapautua kiihtyvän valtiontukikilpailun seurauksena.

EU:n strateginen autonomia sitoo kauppapolitiikan entistä tiiviimmin yhteen muiden politiikkasektoreiden, kuten ulko- ja turvallisuuspolitiikan, tutkimus- ja innovaatiopolitiikan, ja energia- ja ilmastopolitiikan kanssa. Metsäteollisuus tukee strategisen autonomian päätavoitteita vahvistaa EU:n kriisinkestävyyttä, omavaraisuutta ja kilpailukykyä. Strategiaa toteutetaan varautumisella omien vahvuuksien, puolustuksen ja kriisinkestävyyden, ja haitallisten riippuvuuksien vähentämisen sekä kumppanuuksien vahvistamisen kautta.

Suomi on kuitenkin pieni, avoin, ja kansainvälisestä kaupasta riippuvainen EU-maa, jonka tavaraviennistä noin viidennes tulee metsäteollisuudesta. Metsäteollisuus tukee kansainvälisiin sopimuksiin perustuvaa ja tasapuolisiin toimintaedellytyksiin perustuvaa avointa kansainvälistä kauppaa, joka takaa yrityksille yhdenvertaiset toimintaedellytykset ja vahvistaa kilpailukykyä. Vientivetoisena alana metsäteollisuus tukee EU:n ponnisteluja toimitusketjujen, kriittisen infrastruktuurin, tuotannon toimintakyvyn ja toimitusvarmuuden, sekä raaka-aineiden saatavuuden ylläpidossa ja parantamisessa tulevaisuuden häiriötilanteissa.

EU on Suomelle ja maamme metsäteollisuudelle elintärkeä taloudellinen ja poliittinen yhteisö. EU:n tulee toimia aktiivisesti fokuksen siirtämisessä pois fossiilisista raaka-aineista tukeakseen materiaali- ja energiaomavaraisuuttaan sekä saavuttaakseen ilmastotavoitteensa. EU:n strategisella autonomialla tavoitellaan globaalia kilpailuetua ja edelläkävijyyttä kestävästä kasvusta ja toimivasta kiertotaloudesta. Tähän metsäteollisuus tarjoaa jo olemassa olevia globaaleja ja kestäviä ratkaisuja. Esimerkiksi

selluntuotannon sivuvirrat tarjoavat uusiutuvia vaihtoehtoja akkuteollisuuden raaka-aineiksi. Tällaiset paikallisista raaka-aineista valmistetut kriittiset raaka-aineet parantavat Euroopan omavaraisuutta. Lisäksi Eurooppa voisi paremmin varmistaa, että raaka-aineet tuotetaan ympäristön kannalta kestävästi.

On tärkeää, että Suomi seuraa ja tarvittaessa reagoi jo kiihtyneeseen kansainväliseen tukikilpaan. Markkinatalouden ja vapaan kilpailun kannattajana metsäteollisuus näkee, että teollisuuspolitiikka, joka huomioi yrityksille tasavertaiset kilpailuedellytykset, luo parhaimman alustan kestävälle talouskasvulle Suomessa. Metsäteollisuus tukee EU:n toimia, jotka aidosti edistävät hiilineutraalisuutta ja resurssitehokkuutta, mutta eivät johda protektionismiin tai rajoita eurooppalaisten yritysten kilpailuetua EU:n ulkopuolisilla markkinoilla. Metsäteollisuus näkee, että EU:n sisämarkkinat on pidettävä kilpailukykyisinä ja viimeisetkin kaupan esteet poistettava.

E 13/2023 vp valtioneuvoston tiedonanto eduskunnalle - taloudellisen turvallisuuden strategia

Pyydettynä lausuntona Euroopan taloudellisen turvallisuuden strategiasta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuudella on merkittävä rooli vihreän siirtymän toteuttamisessa, kiertotalouden edistämisessä, ja biopohjaisten tuotteiden kehittämisessä fossiilisten tuotteiden korvaamiseksi. Metsäteollisuuden hyödyt nousevat kuitenkin täyteen potentiaalinsa ainoastaan silloin, kun sen tuotteet otetaan globaalisti käyttöön. Metsäteollisuus tukee komission tekemää työtä Euroopan taloudellisen turvallisuuden riskien hallinnassa muuttuneessa geopoliittisessa toimintaympäristössä.

Strategian kolme painopistettä, EU:n oman kilpailukyvyn edistäminen, riskeiltä suojautuminen, ja yhteistyön ja kumppanuuksien kehittäminen nähdään kaikki metsäteollisuudessa tärkeinä toimina EU:n tavoitteessa vahvistaa globaalia rooliaan ja toimintakykyään. Metsäteollisuus kannattaa kuitenkin EU:n olemassa olevien työkalujen täysimääräistä hyödyntämistä ja arviointia, ennen uusien välineiden tai rahoitusinstrumenttien kehittämistä.

Metsäteollisuus ry ottaa mielellään kantaa sisältöön liittyviin tuleviin aloitteisiin niiden tullessa ajankohtaisiksi.

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja